

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petič vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafjčeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Zgodovinski preokret v Zedinjenih državah Vlada narodne obrambe v Ameriki

Sinoči je predsednik Roosevelt pozval v vlado republikanska voditelja Henryja Stimsona kot vojnega in Franka Knoxa kot mornariškega ministra — Republikanski senatorji izjavljajo, da pomeni to imenovanje skorajšnji vstop Amerike v vojno

Washington, 21. jun. s. (Reuter) Predsednik Roosevelt je sinoči obvestil senat, da je sklenil imenovati bivšega ameriškega zunanjega ministra Henryja Stimsona za vojnega ministra in znanega republikanskega voditelja polkovnika Franka Knoxa za mornariškega ministra.

Po ameriški ustavi mora imenovanju odobriti še senat. Washington, 21. jun. AA. (Reuter) Rooseveltov tajnik Early je izjavil, da ga je predsednik Roosevelt pooblastil imenovati novo koalicijsko vlado, vlado narodne obrambe. Roosevelt je dejal, je izjavil Early, da je republikance pozval v koalicijsko vlado v imenu narodne obrambe ter je naglasil, da je narodna solidarnost neobhodno potrebna v sedanjih časih.

Washington, 21. jun. AA. (Reuter) Rooseveltov predlog, ki je bil poslan senatu in v katerem se Stimson in Knox predlagata za nova ministra, poudarja, da je vojni minister Woodring podal ostavko, da pa ima njegova pismena ostavka tako osebnostni značaj, da se v tem primeru ne bo izvajala praksa in ostavka objavila. Polkovnik Frank Knox bo zavel položaj mornariškega ministra namesto Charlesa Edisona, ki je podal ostavko, da bi kandidiral za guvernerja New Jerseya. Edisonova ostavka, ki jo je Roosevelt sprejel 4. junija, velja efektivno od 24. junija.

Rooseveltova izjava

Washington, 21. jun. s. (Reuter) Predsednik Roosevelt je sinoči podal novinarjem o imenovanju republikanskih voditeljev v vlado kratko izjavo, v kateri je dejal, da ima imenovanje namen ojačiti nacionalno solidarnost Zedinjenih držav v sedanjem trenutku svetovne krize. Roosevelt je poudaril, da je to potrebno za ojačenje nacionalne obrambe Zedinjenih držav.

Izjave republikanskih senatorjev

Washington, 21. jun. e. (Reuter) Senator Taft, eden izmed glavnih kandidatov republikanske stranke za predsedniško mesto, je izjavil, da ni več nobenega razloga proti koaliciji med republikanci in demokrtati.

Senator Clarke je izjavil, da novo imenovanje napoveduje skorajšnji vstop Amerike v vojno.

Senator Hveeler pa je izjavil, da bosta Knox in Stimson srečna, ako bosta mogla pripomoči, da Amerika podpre zavezništvo z napovedjo vojne Nemčiji in Italiji.

Hooverjeva izjava

Washington, 21. jun. s. (Reuter) Bivši predsednik Hoover je sinoči izjavil, da sta Knox in Stimson stopila v vlado samo kot zasebnika, ne pa kot predstavnika republikanske stranke. Enako stališče bo menda zavzelo tudi vodstvo republikanske stranke, ki pa njenemu vstopu v vlado ne bo nasprotovalo. Vsekakor pa sta Knox in Stimson med najuglednejšimi osebnostmi republikanske stranke.

Odmev v Londonu

London, 21. jun. s. (Reuter) Tudi v angleških političnih krogih sta vzbudili imenovanji polkovnika Knoxa in Stimsona v ameriško vlado veliko pozornost. V Londonu smatrajo, da je s tem storjen v Zedinjenih državah prvi korak za ustanovitev enotne nacionalne fronte, slično, kakor se je to zgodilo z imenovanjem Churchillove vlade v Angliji.

Splošna vojaška obveznost

Washington, 21. junija e. Demokratski senator Berg je predložil kongresu zakonski predlog o uvedbi splošne vojaške obveznosti v Ameriki. Obvezniki bi po tem narčrtu bili vsi moški od 18. do 65. leta. Od 21. do 45. leta stari bi pripadali operativni vojski, ostali pa bi službovali kot domobranci.

Važen preokret v rusko ameriških odnošajih

Moskva, 21. jun. s. (Ass. Press) Po sovjetskih informacijah je ameriška vlada zopet dovolila prodajo strojev, ki so potrebni za izdelavo vojnega materiala v sovjetski Rusiji.

Eksplozije v New Yorku

New York, 21. jun. s. (Ass. Press) Včeraj sta eksplodirali v New Yorku dve bombi in sicer ena pred nemškim generalnim konzulatom, druga pa pred prostori neke komunistične organizacije. Več oseb je bilo ranjenih. Newyorška policija je uvedla natančno preiskavo o teh eksplozijah. Ni še ugotovljeno, kakšen namen so imele eksplozije, krožijo pa o tem najrazličnejše govorice.

V Berlinu napovedujejo velike nove dogodke

BERLIN, 21. junija. e. V Berlinu izjavljajo z merodajnih mest, da je treba počakati nekaj dni, preden nastopijo novi dogodki. Pogajanja s Francijo teko gladko in bo vprašanje Francije definitivno likvidirano v nekaj dneh. Treba pa se je pripraviti na velike nove dogodke in na velika presenečenja še pred koncem tega meseca. O naravi teh velikih dogodkov in presenečenj berlinski krogi molče.

Henry Lewis Stimson

Ameriški državnik Henry Lewis Stimson je bil rojen 21. septembra 1867. v New York City. Po pravnih študijah je postal državni tožilec. Od 1. 1905. do 1.

1909. je bil glavni tožilec za južni distrikt New Yorka. L. 1910. je bil izvoljen kot republikanski kandidat v senat države New York. V Taftovem kabinetu je bil od maja 1911 do marca 1913 vojni minister. Vojne mesece od decembra 1917 do avgusta 1918 je prebil kot podpolkovnik v rezervi pri 305. topniškem polku na fronti v Franciji, kjer je napredoval v polkovnika.

Ko so l. 1927. izbruhli nemiri v Nikaragui, je postal predident Coolidge Stimsona tja, da pomiri deželo in ugotovi njene politične razmere. Po izjavi vlade je svojo nalogo odlično opravil in preprečil državljansko vojno, nakar je bil imenovan za guvernerja Filipinov. To mesto je zavzemal vse do 4. marca 1929., ko je vstopil v ameriško vlado. Ko je Hoover prevzel predsedništvo.

Kot član ameriške vlade je zastopal v Londonu Ameriko na pomorski razorožitveni konferenci l. 1930. Naslednje leto se je Stimson zopet udeležil konference sedmih velesil v Londonu. Obiskal je tedaj tudi Berlin in se v Rimu razgovarjal z Mussolinijem. L. 1932. je bil zopet član razorožitvene konference v Ženevi. Pri izmenjavi prezidenta 4. marca 1933. je s Hooverjem zapustil državno službo tudi Stimson. Njegov naslednik je bil demokrat Hull.

William Franklin Knox

Ameriški časopisni magnat Knox, ki ga v Ameriki imenujejo kratko Frank, je bil rojen dne 1. januarja 1874 v Bostonu. Ko je izbruhnila ameriško-španska vojna, je ravnal dokončan svoje študije v kolegiju Alma v Michiganu.

Knox je vstopil v konjenico generala Roosevelta in je bil z njim od aprila do septembra 1898 v Kubi na bojnem polju. Po vojni je postal novinar. Prišel je kot reporter pri listu »Grand Rapids Herald« v Michiganu. Po dveh letih mu je bila poverjeno vodstvo lista. L. 1901. pa je postal lastnik drugega lista v Michiganu, ki je postal pod njegovim vodstvom vodilni list v Michiganu. V nadaljnjih dvanajstih letih, ko je bil Knox lastnik lista, je služil istočasno v predsediljski kot major pri štabu guvernerja v Michiganu in je vodil republikanski državni komitej. L. 1911. ga je imenoval prezident Taft za člana zakonodajne indijanske komisije.

L. 1912. se je Knox preselil v New Hampshire, kjer je kupil list »Manchester Leader« in ustanovil leto dni nato list »Manchester Union and Leader«.

Med svetovno vojno je bil Knox pri ameriški artileriji na francoski fronti, kjer je napredoval do polkovnika. Po povratku s fronte se je bolj posvetil politiki. L. 1920. je bil vodja newhampirske delegacije v republikanskem nacionalnem konvntu v Chicagu. L. 1927. si je pridobil solastništvo lista »Boston America« in njemu pripadajočih drugih listov. L. 1930. pa je postal generalni direktor Hearstovega časopisnega koncerna. Po enem letu se je ločil od Hearsta in se zvezel s časopisnim magnatom Teodorjem Ellisem. Prevzel je vodstvo velikega dnevnika »Chicago Daily News«, leto dni kasneje pa je postal lastnik časopisnega koncerna tega lista, ki je med največjimi in najuglednejšimi v Ameriki.

Skrivnosti okoli mirovnihi pogajanj

Doslej še ni nobenih zanesljivih vesti, ako, kdaj in kje so se sestali oziroma se bodo sestali francoski pooblaščenca z nemškimi delegati

Berlin, 21. junija. e. Stefani javlja glede na vesti nekaterih tujih agencij, češ da so francoske opolnomočenci že bili sprejeti v nemškem glavnem stanu in da so se že vrnil v Bordeaux, da še niso prišli v stik z nemškimi vrhovnim poveljstvom.

Bordeaux, 21. junija. e. (United Press) Predstavnik francoskega vojnega ministrstva je izjavil, da je francoska delegacija, ki ji je naloženo pogajanje za premirje, včeraj ob petih popoldne prešla nemško črto, na kar so jo usmerili proti nemškemu vojnemu stanu. Nemški predstavniki so baje sprejeli francosko delegacijo včeraj ob 22. uri.

London, 21. jun. s. (Reuter) Nekatera poročila iz Bordeauxa so sinoči javljala, da so se francoski in nemški delegati za sklenitev premirja sestali že včeraj popoldne in da se je francoska delegacija celo že vrnila v Bordeaux. Točnih informacij zaenkrat sploh ni mogoče dobiti. Zdi se, da je točno le to, da se delegacija še ni vrnila v sedež francoske vlade.

Berlin, 21. jun. s. (Ass. Press) Kolikor je znano, bo francoske delegate sprejelo nemško vrhovno poveljstvo šele danes popoldne in sicer v Compiegne. Kjer so 9. novembra leta 1918. nemški delegati zaprosili francosko vrhovno poveljstvo za premirje. Šele danes popoldne bodo baje francoskim delegatom sporočeni nemški mirovni pogoji.

Se vedno se širijo vesti, da zahteva Nemčija brezpogojno vojaško kapitulacijo. Bordeaux, 21. junija. AA. (Havas) Sestava francoske delegacije, ki je pooblaščenca stopiti v zvezo z nemškimi pooblaščenimi predstavniki je tale: predsednik delegacije armadni general Huttinger. Člani: veleposlanik Leon Noel, Kontreadmiral Le Lique, general Parigot in letalski general Bergeret.

Nekje v Italiji, 21. junija AA. (Stefani) Francoska vlada se je včeraj popoldne po posredovanju španske vlade obrnila na italijansko vlado ter prosila, naj se začne z Italijo pogajanja za premirje. Italijanska vlada je preko španske vlade odgovorila v

istem smislu kot nemška vlada namreč, da pričakuje, kdaj bo zvedela za imena francoskih pooblaščenecv, katerim bo nato označeno mesto in čas za sestanek.

New York, 21. junija s. (Ass. Press) Kakor poročajo iz krogov blizu francoski vladi, je francoska vlada že imenovala svoje pooblaščenca tudi za mirovna pogajanja z italijansko vlado. V francoskih krogih so glede pogajanj z Italijo optimistični ter pravijo, da bo Francija na italijanske teritorialne zahteve, ki so menda v glavnem znane, pristala že v nekaj urah.

Francoska vlada pročuje angleški predlog

Bordeaux, 21. junija. e. Havas poroča, da so proučevali na včerajšnji seji francoske vlade predlog angleškega predsednika vlade Churchilla o uniji med Francijo in Anglijo. Tej seji je stediha druga, ki se je pričela ob 22.

Nemški glas o pogajanjih

Berlin, 21. junija AA. (DNB) »Deutsche Allgemeine Zeitung« objavlja članek o prihodnjem pogajanju za sklenitev premirja. List med drugim pravi: Francija je premagana. Premagana je država, ki je skupno z nekaterimi drugimi državami delala na to, da se poniža Nemčija in da se ohrani sovraštvo proti nemškemu narodu in Nemčiji. Francija ni hotela poslušati glasu svoje vesti. Ta Francija je danes prišla v položaj, da mora zahtevati premirje. Toda sedanje premirje nima ničesar podobnega s premirjem leta 1918.

List piše nato o veliki zmagi nemške vojske, doseženi v relativno kratkem času. Premagana Francija naj sedaj razmislija o svojih napakah, ki jih je napravila in ki so spravile Evropo v nevzdržno stanje. Te napake so bile začetek cele vrste nastopov proti nemškemu narodu, kjer so povzročile reakcijo, kar je samo posebi razumljivo. Nato piše list o neposrednih vzrokih sedanje vojne in razvoju vojnih operacij ter o zmagi nemškega orožja.

Na kraju pravi: Nemčija je pristala na pogajanja s francosko delegacijo. Francoska delegacija, ki jo je pooblastil maršal Petain, bo sprejeta. Od teh pogajanj zavisi nadaljnja usoda Francije.

»Berliner Borsen Zeitung« ugotavlja, da se je tudi zadnji ekspedicijski zbor angleške vojske vrnil v Anglijo.

Preselitev francoske vlade

Bordeaux, 21. jun. s. (Ass. Press) Francoska vlada je včeraj zapustila Bordeaux ter se preselila dalje proti jugu Francije. Nekatera poročila pravijo, da je vlada sedaj v Pertignanu.

Ameriški veleposlanik pri poljski vladi Biddle je ostal v Bordeauxu in namerava vstati v mestu tudi za primer, če bi nemška vojska mesto zasedla. Slično kakor veleposlanik Bullitt v Parizu bo Biddle skrbel v Bordeauxu za civilno prebivalstvo.

Bordeaux, 21. jun. s. (Reuter) Francoska vlada se je odločila zapustiti Bordeaux očividno zaradi močnih letalskih napadov, ki so jih včeraj izvedli na mesto nemški bombniki. Skupno je bil Bordeaux včeraj štirikrat bombardiran. Nemška letala so letela prav nizko in so samo na stanovanjski del mesta vrгла 150 bomb. Človeških žrtev je bilo nad 100. Bordeaux ima normalno 300.000 prebivalcev, sedaj pa je v mestu še 600.000 beguncev.

Vojaški položaj v Franciji

Bordeaux, 21. jun. s. (Reuter) Vojaški položaj v Franciji je bil sinoči po francoskem vojnem poročilu in uradnem komentarju, ki ga je podal francoski radio, naslednji:

V splošnem se je položaj v teku dneva malo spremenil. Nemške oklopane divizije

so pri Nantesu prodrle do 25 km proti jugu čez Loire. Ob gornjem toku Loire pa so dosepele zapadno od Bourgesa. Francoske čete so se tu umaknile na nove postojanke ob reki Chere. Tudi pri Toursu so se morale francoske čete umakniti proti jugu, potem pa je nudila posadka skupno s prebivalstvom Nemcem ogrožen odpor.

V dolini reke Allier so Nemci zasedli Vichy. Po padcu Lyona je napredovala nemška vojska po dolini Rodana, dalje proti jugu še 15 km. Na zapadu Lyona je bilo zasedeno mesto Tarare. Na vzhodu Lyona so Nemci prodrli po dolini Rodana ter so zasedli Nantua in trdnjavo Bellegarde, ki leži samo dobrih 20 km od Zeneve. V Alzaciji in Loreni so po uradnih francoskih podatkih nadaljevali ogroženi boji.

Francoska armada v Alпах se še vedno ni spoprijela z italijansko vojsko in je popolnoma intaktna.

Francoske letalske edince na novih oporiščih

New York, 21. junija e. Newyorskemu dopisniku agencije United Press je bilo v Bordeauxu izjavljeno v francoskih vojnih krogih, da so vse francoske letalske edince odtelele na jug, kjer so že na novih letalskih oporiščih. Kje so ta nova oporišča, o tem francoski vojni krogi iz razumljivih razlogov ne govorijo.

Rimske informacije

Rim, 21. junija e. V tukajšnjih političnih krogih zasledujejo z največjim zanimanjem pogajanja med Nemčijo in Francijo. Po vesteh italijanskega tiska se je francoska delegacija že vrnila v Bordeaux. Pričakovati je, da se bodo vojne operacije zaključile danes ali jutri.

V italijanski prestolnici vlada tudi veliko zanimanje za vesti o vstaji na Korziki. Pravijo, da se je del korziškega prebivalstva uprl francoskim oblastem. Italijanski tisk je tudi sporočil, da so nastali nemiri v Siriji. Glede položaja na fronti pravijo listi, da se francoske čete le še slabo upirajo. Veliko zanimanje vlada tudi za usodo francoske brodojca. Kot presenečenje je prišla vest, da je francoska vlada pozvala svojo mornarico, naj se javi v francoskih ali alžirskih pristaniščih. To je znak, pravi italijanski tisk, da je Francija pripravljena na popolno kapitulacijo.

Nadaljevanje na 2. strani

Herriot v Švicah

Madrid, 21. junija. DNB poroča, da je predsednik francoskega parlamenta Herriot prisel v Švice.

Ugledni begunci

London, 21. jun. s. (Ass. Press). Včeraj je došel v angleško luko iz Bordeauxa najhasten potniški parnik, ki je prepeljal namesto običajnih 350 potnikov kar 1650 beguncov. Med njimi so najuglednejše osebnosti, tako bivši francoski letalski min. Pierre Cot, caron Rouschilid in bivši belgijski zunanji minister Jasparr. Z ladjo bi bil moral dospeti v Anglijo tudi češki poslanik Osusky, ki pa je v zadnjem trenutku ostal v Bordeauxu, da poskrbi za ranjene češko slovaške letalce. (Slovenski dom) je ponovno poročal, da je bil Pierre Cot v Franciji justifikiran op. ur.).

Vojvoda Windsorski v Barceloni

Madrid, 21. jun. AA. (Reuter). Vojvoda in vojvodinja Windsorska sta priselila iz Francije v Barcelono. Odpotovala bosta v Madrid, odjetja na Lizbono, kjer se bosta vkrcala verjetno na pot v Anglijo.

London, 21. jun. AA. (Reuter). Londonški pooblaščenki krogi izjavljajo, da je popolnoma neosnovana neresna trditve nemškega in italijanskega tiska, češ da je bilo izdano povelje za omejitve gibanja windsorskega vojvode oziroma, da se tako povelje namerava izdati. Vojvoda se še ni vrnil v Anglijo, podvzeti so pa vsi ukrepi njegove varnosti.

Genevefa Tabouis ne sme v Španijo

Zeneva, 21. junija. e. Stefani javlja, da je znana francoska novinarka Genevieve Tabouis prosila španske oblasti v Irunu za potni list, a ji je bila prošnja odklonjena.

Angleški bombniki nad Nemčijo

London, 21. jun. s. (Reuter). Letalsko ministrstvo izveja, da so v noči od srede na četrtek izvedla angleška letala vrsto bombnih napadov na vojaške in industrijske objekte ter prometne zveze v zapadni Nemčiji, vse od Severnega morja do

švicarske meje. Med drugim so bila bombardirana mesta Bielefeld in Münster, nadalje bencinska skladišča pri Hamburgu in Brunshüttelu. Izveden je bil napad tudi na otok Nordery. Z vseh teh poletov se ni vrnilo samo eno angleško letalo. Letala vojne mornarice in obalnega poveljstva so bombardirala nemško letališče pri otoku Borkum kakor tudi dve luči na Nizozemskem in važni most pri Texelu na Nizozemskem.

V Franciji so angleška letala včeraj zjutraj zopet dvakrat napadla nemško letališče pri Rouenu. Angleški letalci so obstrlevali s strojnimi 50 nemških letal na letališču. Štiri nemška letala so zgorela že pri prvem napadu. Angleška letala niso imela izgub.

Mannheim, 21. junija. AA. (DNB). V teku noči so angleška letala letela nad Mannheimom in Ludvigshafenom, vendar se jim ni posredilo napraviti posebne škode, ker so bombe padle le v bližini omenjenih mest.

London, 21. jun. s. (Reuter). Preteklo noč se nemški letalski napadi na Anglijo niso ponovili.

London, 21. junija. AA. (Havas). Izve se, da je bilo o priliki presrečnega bombardiranja gotovih krajev Anglije bilo ubitih 68 oseb. Materialna škoda ni velika. Zbita so bila štiri nemška letala.

Obramba Londona

London, 21. junija. e. (Reuter). V službenem poročilu o seji spodnje zbornice izjavljajo, da so člani spodnje zbornice razpravljali o obrambi glavnega mesta Londona. Spodnja zbornica je proučila zadevni načrt.

Evakuacija angleških otrok

London, 21. jun. s. (Reuter). Podtajnik zdravstvenega ministrstva Shakespeare je izjavil sredi, da vlada še ne izdeluje načrta za evakuacijo otrok v domovino. Slej ko prej pa bo evakuacijska politika vlade slonela na načelu, da bodo otroci evakuirani samo iz goste naseljenih predelov v Angliji v druge pokrajine Anglije same. New York, 21. jun. s. (Reuter). Tu je bila včeraj konferenca, ki je proučevala možnost evakuacije angleških otrok v Združene države. Konferenci je prisostvovala tudi soproga predsednika Roosevelta.

Poldrug milijon ruskih vojakov ob poljski meji

Bukarešta, 21. jun. s. (Ass. Press) Po takojšnjih informacijah ima Rusija strahni sedaj samo na svoji meji na Poljskem poldrug milijon vojakov.

Volitve v karelijsko finsko republiko

Moskva, 21. jun. AA. (Tas). Volitve za narodne predstavnike v vrhovnem sovjetu, ki so bile 16. t. m. v karelijsko-finski republik, se je udeležilo 99,66% skupnega števila upravičenih volivcev. Za kandidate komunističnega bloka in izvenstrankarske kandidate je glasovalo 98,48% glasovalcev. Izvoljenih je bilo 135 poslancev, od teh 113 komunistov in 22 nestrankarjev. Med izvoljenimi predstavniki je 21 žensk.

Berlin, 21. jun. e. (DNB). Zadnje dni je angleški tisk poročal o koncentraciji ruskih sil na meji. 19. junija je Reuter javil iz Kovna o gibanju nemških čet v Vzhodni Prusiji. Glede na te vesti se službeno kategorično izjavlja, da ni bilo nobenih gibanj nemških čet na nem.-litovski meji.

Moskva, 21. junija. e. Tu se ne potrjuje vest, da je vlada izročila nove zahteve finski vladi, ki naj bi bile v nasprotju s sporazumom ki naj bi sovjetska vlada sklenila 12. marca s finsko vlado. V Moskvi je samo finska delegacija s katero sovjetska vlada ureja trgovinske odnose med obema državama.

Pred rusko japon-skim sporazumom

Tokio, 21. jun. s. (Ass. Press) Po informacijah iz merodajnih japonskih krogov bo v najkrajšem času podpisana sovjetsko-japonska nenapadalna pogodba. Pogajanja za sklenitev pogodbe so se vršila v Moskvi in so tik pred zaključkom.

Mejna pogajanja med Rusijo in Nemčijo

Moskva, 21. jun. AA. (DNB) Člani sovjetske obmejne komisije na čelu z Aleksandrom, šefom oddelka ljudskega komisarjata za zunanje zadeve, so odpotovali sredi v Berlin, kjer bodo začeli pogajanje v zvezi s sklenitvijo sovjetsko-nemškimi sporazumom glede meje.

Nov trgovinski sporazum z Italijo

Rim, 21. junija. e. Včeraj popoldne je bil v palači Chigi podpisan protokol o šestem zasledanju stalnega italijansko-jugoslovenskega gospodarskega odbora.

Nov trgovinski sporazum med Italijo in Jugoslavijo je podpisal kot predstavnik italijanske vlade senator Gianini, kot predstavnik jugoslovenske vlade pa pomočnik ministra za zunanje zadeve Pilja. Protokol se nanaša na gospodarsko sodelovanje obeh držav za prihodnjih šest mesecev počasi od 1. julija t. l. Zdravi sedanjih dogodkov je trgovina obeh držav krenila v drugačno smer, toda ni dvoma, da bo z novim trgovinskim sporazumom, s katerim se podvoji izmenjava blaga med Italijo in Jugoslavijo, ustreženo obema državam.

Gospodarski in politični krogovi obeh državah bodo z veseljem pozdravili sporazum. Pogajanja so potekala v izredno prijateljskem razpoloženju. Jugoslovenska delegacija se bo danes vrnila iz Rima v Beograd.

Sporazum med Francijo in Japonsko

Sanghaj, 21. jun. AA. (DNB). Izve se, da je med Japonsko in Francijo dosežen sporazum o prekinitvi tranzitnega prevoza vojnega materiala skozi Francosko Indokino v Chungking. Merodajni krogi pravijo, da je Francija pristala na ustavitve celotnega blagovnega in osebnega prometa med Francosko Indokino in Chungkingom za dva tedna. Ustanovljena bo japonsko-francoska komisija, ki bo vršila kontrolo nad omenjenim prometom.

Sanghaj, 21. jun. s. (Reuter). Iz Tientsina poročajo, da sedaj japonske oblasti zopet dovoljujejo svobodno promet za pešce in trgovce v mednarodno koncesijo. Zastopnik japonskih vojaških oblasti je izjavil, da se je za sedaj položaj sicer izboljšal, da pa bodo Japonci pazljivo zasledovali razvoj dogodkov v Tientsinu in da bodo v primeru potrebe zopet uvedli prejšnje blokadne ukrepe.

Bolgarsko nemški kulturni sporazum

Sofija, 21. jun. e. Podpisan je bil kulturni sporazum med Bolgarijo in Nemčijo. Nemški delegaciji je bolgarski kralj izročil odlikovanja. Določeno so bile stoliče na univerzi za bolgarski in nemški jezik in tudi v nekaterih gimnazijah bo učni jezik v Bolgariji nemški, v Nemčiji pa bolgarski.

Smrt bolgarskega poslanika v Moskvi

Moskva, 21. junija. e. Bolgarski poslanik v Moskvi Todor Hristov je nenadoma včeraj umrl. Zadel ga je srčna kapa. Todor Hristov je bil imenovan meseca februarja letos za bolgarskega poslanika v Moskvi.

Myron Taylor obolev

Washington, 21. jun. s. (Reuter) Po poročilih iz Rima je posebni odposlanec predsednika Roosevelta pri Vatikanu Myron Taylor v Firenzi težko obolev.

Amnestija članov Železne garde

Bukarešta, 21. jun. (Stefani). Kralj Karol je sprejel v avdienco prof. Simo, ki je pred mesecem zbežal v tujino. Prof. Sima je bil med voditelji Železne garde. Kralj Karol je tudi izdal amnestijo za obojane članove železne garde.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Tovorni vlak zavezil v nemški premogovni vlak

Nesreča se je pripetila med št. Iljem in Pesnico - 13 vagonov razbitih - Trije železničarji iz Gradca ranjeni

Maribor, 21. junija.

Na postaji Pesnica se je davi ob 5.25 pripetila velika železniška nesreča. Gmotna škoda je ogromna in le slučajno nesreča ni zahtevala tudi človeških žrtev.

Tovorni vlak, ki odpelje iz Maribora ob 4.45 in kateremu so prikličen tudi osebni vagoni, je privozil na postajo Pesnico ob 5.15, od koder je odpeljal naprej proti št. Ilju na tako imenovanem premikalnem tiru, ki se steka na glavni tir. Privozil je do 3.5 km pred postajo Cerkljico med št. Iljem in Pesnico, ko je vlakovno osebje opazilo, da vozi na napačnem tiru, kakor tudi, da prihaja po istem tiru nemški vlak iz Maribora, ki je imel precejšnjo brzino. Vlakovi ni bilo mogoče naglo ustaviti in je tovorni vlak z vso silo treščil v mariborski vlak.

Posledice so bile strašne. Obe lokomotivi sta se zarili druga v drugo in se prevrnili.

Devet vagonov nemškega vlaka je bilo popolnoma uničenih in tudi štiri vagoni našega tovornega vlaka so razbiti. Osem ostalih vagonov je močno poškodovanih. Vsi poškodovani vagoni so padli na levo in desno stran tira.

Ranjeni so bili 40letni strojevodja Maks Welcher, 40letni vlakovodja Josip Hribar in 43letni kurjač Ivan Zoren, vsi trije iz Gradca.

Na kraj nesreče so takoj prispeli mariborski reševalci, ki so ranjene odpeljali v mariborsko bolnico. Pozorišče nesreče nudi žalostno sliko razdejane. Vse naokoli leži premog, s katerim je bil natočen nemški vlak, ki je bil namenjen v Italijo. Železniška komisija iz Maribora je sklenila vse potrebno, da bo proga čimprej očiščena. Upati je, da bo promet še danes vzpostavljen.

Preureditev obratov na pogon z domačim gorivom

ni enostavna zadeva - Večina prizadetih podjetij je izjavila, da je preureditev zaradi tehničnih ali finančnih razlogov nemogoča

Ljubljana, 21. junija

Velike skrbi povzročajo lastnikom motornih vozil, zlasti pa podjetjem, ki imajo obrate na motorni pogon, kako naj preuredijo svoje naprave na pogon z domačimi gorivi.

Minister za trgovino in industrijo je namreč izdal razpis, s katerim se poziva vsa v postev prihajajoča podjetja, da morajo preurediti svoje naprave na pogon z domačim gorivom ali jih usposobiti za uporabo druge vrste pogonske sile. Tej odredbi bi morali ugoditi najkasneje do 1. septembra t. l.

Po naloga banke uprave v Ljubljani je zbornica za TOI in Ljubljani pozvala zainteresente, naj najkasneje do 1. julija sporoče banški upravi, ali je preureditev motorjev na uporabo domačega goriva že izvršena, oziroma, ali je v teku in kdaj bo po pričakovanju izvršena.

Zbornica je obtem zaprosila za točnejša pojasnila glede obsega te odredbe in opozorila ministrstvo in trgovino in industrijo, da ima vtis, da prizadeta podjetja v večini primerov zaradi pomanjkanja materiala ne bodo imela praktične možnosti, da bi izvršila zahtevano preureditev.

Iz odgovorov podjetij je razvidno, da za preureditev motorjev ne veljajo pri vseh vrstah in uporabah ista načela. Kar se tiče Diesellovih motorjev, jih je mogoče preurediti na pogon z domačim gorivom, vendar pa zahteva taka preureditev znatne izdatke, ki rasejo z velikostjo motorjev v ostri progresiji. Toda preureditev Diesellovih pogonskih naprav zahteva prav pogosto tudi preureditev obratnih prostorov. Pri preureditvi Diesellovih motorjev na metan so potrebne nove vžigalne naprave, ki so sorazmerno drage, prav tako ne bo mogoče dobiti za Diesellove motorje novih glav, ki so za vsako preureditev potrebne. Preureditve na les ali oglje bodo tudi težavne. Malokateri generator je tako dober, da plin dovolj sili. Posledica nezadostno čistega plina so pokvarjeni motorji. Vse naprave na generatorski plin bodo postale tudi prebiske. Padec moči zaradi preureditve znaša okoli 25 odstotkov. Zahtevana preureditev bo tako breme, da ga obrati ne bodo zmogli iz tehničnih ali finančnih ozirov. Ta problem se bo rešil brez težav le tedaj in le tam, kjer je mogoče obrate preključiti na kako električno omrežje.

Glede stavbnih podjetij so neredki primeri, ko v stavbni stroki sploh ni mogoče izvršiti kako preureditev. Stroji na motorni pogon, katere rabi gradbena industrija, so navadno vezani na bencinski pogon, zlasti pri manjših enotah, tako pri sesalkah, mešalcih za beton, vibratorjih itd, ki jih ni mogoče preurediti in bi bila edina možnost, da se zamenjajo motorji. Težje enote kakor kompresorji in cestni valjarji so urejeni na pogon z nafto, a tudi pri teh strojih izmenjava ne bo mogoča, ker enomogoča to konstrukcija cele naprave. Industrija umetnega kamna, cementa itd. poudarja, da bi v primeru, če bi se eksplozijski motorji preuredili na svetilni plin, motorji potem ne bi razvijali zadostne energije, zaradi česar bi padla kakovost izdelka ali pa bi bilo brušenje sploh nemogoče. Elektrifikacija brusilnih kamnov tudi ne pride v poštev, ker niti v večjih mestih ni povsod na razpolago trofazni tok, na deželi pa ga sploh ni.

Bombažne predelavnice in tkalnice poudarjajo, da ne morejo strojev za spaljenje blaga preurediti na domače gorivo, ker je to iz tehničnih razlogov izključeno. Tvorilce kovinske robe navajajo, da je nemogoče preurediti njih obrate na domače gorivo. Za emaljiranje in spažkanje potrebujejo ta podjetja gorilni plin visoke kalorične vrednosti, za kar jim je potreben lahek bencin ter je celo bencinska mešanica samo zasilen nadomestek. Na priključek k plinarnam mnogokrat niti misliti ni, ker so podjetja predalač od plinarn. Lesni plin ne pride v poštev, ker ima premajhno kalorično vrednost in tako naprava tudi ne bi bila rentabilna. Acetilni se tudi ne more uporabljati, ker vsak acetilenski generator nekoliko propuša plin in bi v emaljirnici kvaril žrak.

Nekatera kemična podjetja poudarjajo, naj se ne zahteva pri njih preureditev, ker je zvezana z ogromnimi investicijami, uspeh pa kljub temu ne bi bil dosežen.

Nekatera podjetja imajo motorje na pogon s tekočim gorivom, ki služijo samo za rezervo in prosijo, naj se za te ne zahteva preureditev. Zahtevana preureditev na pogon z domačim gorivom torej ni enostavna zadeva. Zato je razumljivo, da nekatera podjetja prosijo za komisijo strokovnjakov, katerim bodo dokazala, da je preureditev nemogoča. Vsa prizadeta podjetja tudi poudarjajo, da je rok za preureditev prekratko odmerjen, ker nimajo dovolj trvdik, ki se bavijo s takimi preureditvami, v kolikor se pa bavijo, morajo čakati na važne strojne dele iz tujine.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Petek, 21. junija: Alojzij (Vekoslav)

DANAŠNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Doktor Forster
Kino Sloga: Jezdec fantom II. del
Kino Union: Akordi sreče
G. A. Kosova razstava monumentalnih slik v Jakopičevem paviljonu odprta od 9. do 19.

Produkcija Glasbene akademije ob 18.15 v veliki Filharmonični dvorani

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Trnkovci ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

Iz Novega mesta

Matura na novomeški gimnaziji. Višji tečajni izpit je bil na drž. realni gimnaziji v Novem mestu od 11. do 20. junija. K izpitu se je prijavilo 22 kandidatov (med njimi en privatist) in 13 kandidatk. Izpit so napravili: Ahačič Ivana (oproščena ustezna izpita), Bukovec Viljemina, Gartner Slavica, Gosak Elizabeta, Gregorc Ana, Gunde Milan, Hebar Vera, Hočvar Albert, Ivanetič Jurij, Jug Ljudmila, Kavčič Pavla, Küssel Smljan, Klemenčič Sonja, Kočvar Franciška (oproščena ustezna izpita), Lenček Radislav, Mali Ana, Marinček Ivan, Misjak Alojz, Planinec Franc, Podraž Franc, Polajnar Režl, Povh Dušan, Rechberger Vilhald, Režek Borut, Schilich Nikolaj, Skebe Ciril, Silc Dragotin, Soulavij Ljudmila (oproščena ustezna izpita), Štrukelj Lovro, Štukelj Anton, Zagorec Saša, Zorc Jožef (oproščena ustezna izpita) in Kalan Slavko (privatist). Popravni izpit iz enega predmeta imata dva kandidata.

»Češnjec dan« v Brusnicah pri Novem mestu bo letos v nedeljo 30. junija. Otvoritev razstave in češnjecvega sejma bo po prihodu dop. vlaka, ki pride v Novo mesto ob 10. Iz Novega mesta bo vozil avtobus g. Kosa. Češnje bodo letos izredno lepe, ker niso tako polne kakor lansko leto, in so prav primerne za vkuhanje. Obisk razstave lahko združita s izletom v št. Jernej, kjer bodo prejšnji dan, na praznik,

slavite konjske dirke. - Pridite in pozabite ob sladkih češnjah, brusniških hrustavkah, grenkosti življenja.

Iz Mokronoga

- Samaritanški tečaj. Podružnica društva Rdečega križa v Mokronogu je priredila samaritanški tečaj, ki ga vodi ban. zdravnik g. dr. Skulj. Društvo Rdečega križa je povabilo k udeležbi vse dame in tudi moške, ki bi se hoteli posvetiti samaritanški pomoči. Odziv je bil tako velik, da so udeleženci že pri prvem predavanju in pouku napolnili velike sobe v stari šoli. Zaradi velike udeležbe je bila soba premajhna in so se udeleženci morali preseliti v Sokolski dom, kjer je mnogo prostornejša dvorana, ki so jo tudi do malega napolnili. Tečaj je dvakrat tedensko po dve uri, dokler ne bo vsa potrebna tvarina teoretično in praktično predelana. Tečaj je za sedanje resne čase važnega pomena in je vse hvale vredna velika vnaša, s katero stede udeleženci predavanjem.

Borzna poročila

Curih, 21. junija. Beograd 10, London 15.70, New York 443.25, Milan 22.50, Madrid 40, Berlin 178.25, Stockholm 106.25, Sofija 4, Bukarešta 2.25.

Igralska anekdota

Umrl je znamenit igralec. Mnogo tovaršev in režiserjev ga je spremljalo na zadnji poti. Pri odprtem grobu je spregovoril župnik: Igra je končana. To se pravi gostovanje. Igralec je gostoval na tej zemlji in njegov turneja je bila prezdodaj končana. Sedaj išče naš veliki pokojnik nov angažma in sicer za večne čase. Vsemogočni ga čaka v gledališču nad zvezdami. Stopa sedaj pred svojega zadnjega in najmočnejšega režiserja, da bi iz njegovih rok prejel svojo vlogo, toda sedaj nima izbire in ne more se izgovarjati. Edina prošnja prihaja iz njegovih ust in drhteče ustnice šepetajo: »Predujem!« - je dopolnil župnikov pogrebni govor neki režiser.

Ali sem prispeval za sokolski dom v Trnovem?

Vzroki francoskih neuspehov

niso le v podcenjevanju motoriziranega vojnega orožja, temveč tudi v razlikah mnenj med člani francoske vlade

London, 21. jun. AA. (Reuter). Stalni Reuterjev dopisnik v Franciji, ki se je izkrcal v nekem južnoangleškem pristanišču, piše med drugim:

Prizna francoske vojske ter sklep francoske vlade glede kapitulacije se pripisuje v francoskih objektivnih krogi velikim razlikam mnenj med člani francoske vlade. Tudi vrhovno poveljstvo francoske vojske ni pripisovalo posebnega pomena tankom in letalstvu, temveč jih je smatralo za pomožno vrsto orožja. Vrhovno poveljstvo je računalo na pozelsko in trdnjavsko vojno. General Degaulle, ki je predvidel nemško taktiko in inspiriral Reynaudovo knjigo o mehanizirani vojni ter povzročil serijsko izdelavo tankov in letal, je naletel na opozicijo vrhovnega poveljstva.

Nemci so se takoj v začetku vojne o priliki borb v gozdovih Warndt prepričali o slabosti francoskih tankov ter so pospešili ustanovitev blindiranih divizij, tako da so na bojišče 100 km lahko vrgli v borbo 4.000 tankov. Ko se je Nemcem posrečilo priti čez most na Meusi, ki zaradi fatalne napake ni bil razstreljen, se je morala

francoska deveta armada umakniti ter omogočiti strašen predor, ki ga ni bilo več mogoče zamašiti. Izgube, ki so potem nastale, so bile take, da junaštvo, sijajna taktika in neprestane borbe niso moge nadomestiti žrtve. To je bila tudi pot k zmagi in Nemci so se je krepko držali. Francoski so bili premagani zaradi pomanjkanja tankov in letal. S sklepom, da se prestolnica ne bo branila, je tudi javno mnenje izgubilo zaupanje. Že ko je vlada prispela v Tours, so začeli krožiti glasovi o nameravani kapitulaciji.

Poslan je bil zadnji poziv Rooseveltu. Zaman so Reynaud, Mandel in drugi skušali odvrniti Petaina in generala Weyganda od tega, da bi sklenila mir. Še vedno med seboj razprta je francoska vlada 13. junija odpotovala v Bordeaux. Desorganizacija, ki je vladala v Toursu, sploh ni bila nobena desorganizacija v primeri z ono v Bordeauxu. Ureditev je bila primitivna in pomanjkanje organizacije je še povečalo poraz. Sledil je sklep o rekonstrukciji vlade, tako da so prišli v njo samo ljudje, ki so bili pripravljeni skleniti premirje.

Vojna v Sredozemlju

Kairo, 21. junija. AA. (Havas) V značnih borbah, ki so se vodile včeraj nad Burbukom, so bila zbita tri italijanska lovška letala, dva pa močno poškodovani. Eno angleško lovsko letalo se ni vrnilo. Južnoafriški bombniki in lovci so z uspehom bombardirali in napadli letališče v Jevalu v italijanski vzhodni Afriki. Uničeni sta bili dve letali, tri pa poškodovana. V borbah, ki so nato nastale na tem odseku, je bilo zbito še eno italijansko letalo, drugo pa prisljono spustiti se. Eno angleško letalo se ni vrnilo. 150 milj vzhodno od Adena je bilo neko italijansko trimotorno letalo prisljono spustiti se, ter je bila posadka ujeta. V teku zadnjih 24 ur je sovražnik izgubil osem letal. Angleži na dve letali.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 21. junija. z. Današnje vojno poročilo pravi, da sta bili pomorski oporišči Bizerta in Malta v noči na 21. junij močno in precizno bombardirani. Izvedeni so bili nadaljnji izvidniški poleti na Sredozemskem morju. V Severni Afriki so v teku operacije na vzhodni meji. Ponoči je bila bombardirana pomorska baza Marsa. Bombe so napravile veliko škodo in zanetile požare. V Vzhodni Afriki sta bili uničeni med napadom na italijansko letalstvo dve angleški letali. Sovražnik je zmanjšal napade na italijansko nacionalno ozemlje.

Džibuti ne gori

Džibuti, 21. junija. AA. (Reuter) Demantira se vest, da bi bil Džibuti v plamenu. Nad Džibutijem sploh niso letela

italijanska letala, ter tudi niso bile vržene zažigalne bombe, ki naj bi bile povzročile požar.

Položaj v Siriji

Damask, 21. junija. AA. (Reuter) Položaj v Siriji je še nadalje popolnoma miren. Glavni poveljnik vojnih sil na bližnjem vzhodu general Mittelhauser je naglasil v proglasu, objavljenem prebivalstvu, da je odločen ohraniti mir in zadušiti vsak požokus nemirov. V vsej Siriji so podvzeti energični ukrepi.

Angleži preiskujejo španske ladje

Madrid, 21. junija. AA. (DNB) Španska ladja Sevilla je bila ustavljena na potu med Južno Ameriko in Cadixem ter odpeljana zaradi kontrole v Gibraltar. V Gibraltarju je v preiskavi še neka druga španska ladja.

Turške čete ob grški meji

Atene, 21. jun. (Ass. Press). Po takojšnjih informacijah so turške čete koncentrirane na grški meji v Trakiji.

Rumunska plovba v Sredozemskem morju

Atene, 21. jun. (Stefani). Rumunske pomorske oblasti so dovolile, da smejo rumunske trgovske ladje pluti med črnomorskimi in grškimi lukami.

Nadaljevanje pogajanj med Rusijo in Turčijo

V Moskvi potrjujejo vest o bližnji sklenitvi nenapadalnega pakta med obema državama

Moskva, 21. junija. e. Potrjuje se vest, da bo prišel v Moskvo turški zunanji minister Saradzoglu zaradi pogajanj za sklenitev pakta o nenapadanju med Rusijo in Turčijo. oziroma se bodo nadaljevala pogajanja, ki so bila prekinita zaradi sklenitve pogodbe Turčije s Francijo in Anglijo. Pogajanja bodo v kratkem in se bo

sklenil pakt o nenapadanju, ki je bil v podrobnosti določen že v predhodnih pogajanjih in je z njim zagotovljeno prijateljsko sodelovanje med Rusijo in Turčijo. O usodi pogodbe, ki jo ima Turčija s Francijo in Anglijo, se ne ve ničesar. Nekateri smatrajo, da bo Turčija primorana to pogodbo odpovedati.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

ALI SME IMETI ZDRAVNIK SVOJE PRIVATNO ZIVLJENJE?
je zelo važen problem v **DOKTOR FORSTER**
modernem ljubavnem filmu
Danes ob 16. in 21. uri. — Predstava ob 19. uri radi produkcije odpade.

PREMIERA DANES.
po romanu Loyda C. Douglasa. — Akim Tamiroff.
v režiji Frank Borzage. — **DOROTHY LAMOUR.**
KINO MATICA — TEL. 21-24.

DANES nepreklicno ZADNJKRAT
ob 16. in 21. uri.
Film plesa, ritma, muzikalnih senzacij,
baleta in čarobnega razkošja.
KINO UNION — TEL. 22-21

Akordi sreče
Ginger Rogers in Fred Astaire

Samo se danes ob 16., 19. in 21. uri film ameriškega divjega zapada — napetih senzacij in zabavnih pustolovščin.
Jezdec fantom II. del
KINO SLOGA — TEL. 27-30

Danes ob 20.30 uri, jutri in v nedeljo premiera velikega senzacionalnega franc. filma
ZIVI MRTVEC
Viktor Francen, Mia Corak-Slavenska
Po Tolstojevem romanu!

VSTAJENJE LJUBEZNI
Marcelle Chantal, Pierre Renoir
Aktualno! — Sodobno!

DNEVNE VESTI

— Zbirka Rdečega križa. V soboto in nedeljo se bodo nabirali in nabirali Rdečega križa iz dravske banovine obrabali na vas, da darujete odvisno posteljino, obvezila itd. ali pa v denarju za njegove sanitetne ustanove. Ne odklanjajte nujnih prošelj in darujte, čeprav ste morda zaradi pogostih zbirkih drugih organizacij ozlovljeni! Ako ne bi potrebovali pomoči prebivalstva vse dravske banovine, se gotovo ne bi obračali na vas! Tako pa moramo to storiti, da bomo za vsak primer pripravljeni!

— V »Skilad« za zdravljenje jetičnih bolnikov se prispevale doslej občine: Metlika—mesto 100 din, Dravograd 500 din, Ljubno ob Savinji 50 din, Oplotnica 50 din, Loka pri Zid. mostu 400 din, Mlinše 50 din in Hotočnica 100 din. Čeprav je Protituberkulozna zveza poslala vsem gg. zupanom utemeljene prošnje za prispevanje v navedeni sklad v breme občinskih proračunov ter je nanje naslovlila v vseh slovenskih dnevnikih še poseben poziv, mora na žalost ugotoviti, da njeno prizadevanje doslej ni obrodilo zaželenih sadov. Kakor se Protituberkulozna zveza zahvaljuje vsem imenovanim občinam za sicer skromne prispevke, tako po drugi strani želi in prosi, da bi se njenim pismom odzvale tudi vse ostale občine. Protituberkulozna zveza v Ljubljani.

— Knjige Slovenske matice za l. 1940 so pravkar izšle in jih že razpošiljamo. Letošnje redno garnituro tvorijo tri izvirne knjige: Jožeta Pahorja roman »Matija Gorjan« (404 strani), Miška Kranjca »Povest o dobrih ljudeh« (316 strani) in Miroslava Goršeta spis »Doktor Valentin Zarnik« (24 strani leksikonskega formata). Vse tri knjige — 960 strani! — stanejo za člane broširane 50 din, vezane 86 din. Ljubljanski člani jih lahko dvignejo med uradnimi urami dopoldne in popoldne v Matični pisarni, Kongresni trg 7. Uprava Slovenske matice.

— Putnik je naklonil več podpór slovenskim tujkoptromnim krajev. Pred nekaj meseci je pozvala Tujkoptromna zveza v Ljubljani članjena tujkoptromna društva in druge svoje člane, naj zaprosijo pri njej za dodelitev podpore iz kredita, ki ga je odredila uprava Putnika za kritje najvažnejših potreb tujkoptromnih krajev. Uprava Putnika je sedaj odobrila razne podpore, določila pa je točno, za katere svrhe naj se podpore porabijo. To so zlasti: urejanje potov in izprehajališč, postavljanje klopi, ureditev kopalšč, nabava skropilnih voz, ureditev smučskih terišč itd. Razveseljivo je, da je pokazal Putnik prav v sedanjih razmerah polno razumevanje za potrebe slovenskih tujkoptromnih krajev.

— Zastopniki gostinskih podjetij iz slovenskih letovišč v Beogradu. V Beograd je prispela delegacija gospodarskih zbornic iz Ljubljane, Zagreba in Dubrovnika. Delegacija je večeraj obiskala trgovinskega ministra dr. Andresa in pomočnika finančnega ministra dr. Filipčiča. Danes je pa obiskala finančnega ministra dr. Suteja. V delegaciji je zastopana tudi Zbornica za TOI in v nji sta dva zastopnika gostinskih podjetij z Bleda. Delegacija je izročila pristojnim činiteljem resolucijo za zaščito hotelstva v letoviških krajih glede na letošnjo izredno slabo tujsko prometno sezono.

— Zaslišanje gospodarskih krogov pred ožjim tarifnim odborom. Po sklepu plenu tarifnega odbora bodo zaslišani gospodarski krogi zaradi preklasifikacije blaga po novi tarifi. Konzultacije bodo v naslednjih dneh: 24. in 25. t. m. za gozdarstvo, prometno industrijo, rudarstvo in za predelavo mineralij; 26. in 27. t. m. pletilska stroka; 28. in 29. t. m. za kmetijstvo in sorodne stroke in 1. in 2. julija za kovinsko in kemično stroko. Zaslišanja bodo v prostorih Industrijske zbornice v Beogradu.

— Sezonska brzovlaka B—9 in B—10 tvori prav ugodno zvezo tako iz Beograda v Ljubljano, kakor iz Ljubljane v Beograd. Oba vlaka nudita tudi več prostora kakor redni brzi vlak. Iz Ljubljane odhaja brzi vlak ob 22.10 pri prihaja v Beograd ob 8.40. Iz Beograda odhaja ob 20.58 ter je v Ljubljani ob 7.40.

— Uvoz filmov iz Rusije. Iz Rusije bomo uvozili večje število zabavnih filmov in pristojne ustanove so ukrenle vse potrebno, da bo del teh filmov uvožen le pod pogojem, da jih ne bo treba plačevati z devizami. Večje število ruskih filmov bodo lahko uvozili skoz jugoslovensko-bolgarski kliring. V tem smislu je še dosežen sporazum med našo Narodno banko in pristojnimi bolgarskimi ustanovami.

— Velika naročila v tovarni vagonov v Slavnskem Brodu. Pred dnevi je tovarna dobila ponovno večje naročilo 100 tovarnih vagonov za normalnotirne železnice in 20 potniških vagonov za ozkotirne železnice. Razen tega je naročeno še 19 lokomotiv in 30 cistern. Sedaj tovarna že dobavlja prve lokomotive iz naročila za 22 lokomotive, in sicer 12 lokomotiv za normalnotirne železnice in 10 za ozkotirne.

— Uvoz naših urovin, vskipljivih in Italiji. Na konferenci jugoslovensko-italijanskega stalnega gospodarskega odbora, ki je bila končana prejšnji teden, je bil dosežen tudi sporazum glede našega uvoza surovin iz italijanskih pristanišč, ne glede na to, odkod blago prihaja. Italijani so pristali na našo zahtevo, da bomo jemali vse pošiljke surovin, ki prihajajo v našo državo skoz italijanska pristani-

šča brez ovir. Italijanske pristojne oblasti so izdale navodila, da bodo vse formalnosti glede tranzita blaga, poslano v našo državo preko Italije, čim bolj poenostavljene.

— Stavbno gradivo pod nadzorstvom cen. Sklenjeno je, da bo vse stavbni material, naj bo izdelan v naši državi ali uvožen iz inozemstva, uveden pod kontrolo cen ter da bodo cene maksimirane. V ta namen urad za kontrolo cen pri trgovinskem ministru je še proučevanje prisanje maksimiranja cen in je pričakovati, da bodo cene maksimirane v najkrajšem času.

— Prizad je dobil monopol za uvoz riža iz Bolgarije. Pred dnevi je bil sklenjen sporazum z Bolgarijo glede uvoza večje količine riža. Ta riž bo uvožen na podlagi kompenzacije, predvsem za našo galico. Naši pristojni faktori so sklenili, da prepušče izključno pravico uvoza riža iz Bolgarije Prizadu. Po nekaterih informacijah bo Prizad dobil tudi monopolno pravico za uvoz riža iz Italije.

— Ukrepi proti tezaviranju denarja. Na pristojnih mestih zdaj proučujejo predloge o ukrepih proti tezaviranju denarja. Ugotovljeno je, da je vzeto iz prometa okrog tretjina denarja. Ni še znano kakšni bodo ukrepi proti tezaviranju denarja, pač pa sporočajo na poučenih mestih, da bodo zelo strogi.

— Kontrola uvoza in izvoza. V ravnateljstvu za zunanjo trgovino je bila prva seja sveta za zunanjo trgovino. Na nji so sklenili, da bodo uvedli strogo kontrolo nad uvozom in izvozom. Seje sveta bodo po štirikrat na mesec.

— Odhod naših delavcev v Nemčijo. Iz Sombora poročajo, da je odpotovalo večje število kmetijskih delavcev iz Vrba, Crvenke in Dobrege polja na delo v Nemčijo. Ti delavci bodo zaposleni po večini ob nemškodanski meji.

— Naši mornarji zahtevajo vojno nagrado. V zvezi z razširjenjem vojne na Sredozemsko morje, kakor sploh glede na poostreitev vojne na morju so organizacije naših mornarjev zahtevale od Zveze lastnikov ladij, naj bi sklicali konferenco, na kateri bi razpravljali o uvedbi vojnih nagrad za mornarje, ki so zaposleni na ladjah naše trgovinske mornarice. Konferenca je bila sklicana po Stokovim zvezi mornarjev in drugih delojemalskih organizacijah. Začela se je danes v Splitu v Trgovski zbornici.

— Split dobi novo letališče. Na zadnji redni seji mestnega sveta v Splitu je bil soglasno sprejet nov regulacijski načrt, pa tudi uredba za izvedbo tega načrta. Po tem načrtu bo imel Split posej letališče na Splitškem polju. Sedanje letališče je v Sinju in je bolj oddaljeno, kakor bo novo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, sicer nobenih bistvenih sprememb sedanjega vremena. Večera je nekoliko deževalo na Rabu. Najvišja temperatura je bila v Dubrovniku 27, v Splitu 26, v Zagrebu, Beogradu in Kumboru 25, v Sarajevu 24, v Ljubljani 23,4, na Visu 22, na Rabu 21, v Mariboru 20. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,8, temperatura je znašala 13,8.

Iz Ljubljane

— **Darujo za Rdeči križ!** Jutri v soboto se bo pričela tudi v Ljubljani zbirka za Rdeči križ. Zastopnice in zastopniki raznih ljubljanskih društev radevolje sodelujejo pri tej akciji, ki ji načeljuje ga. Njia Natlačena, soproga bana dravske banovine. Pomagajmo Rdečemu križu s čim večjimi denarnimi prispevki!

— **Bolničarji in bolničarke Rdečega križa.** Sodelovanje vseh pri sobotni in nedeljski nabiralni akciji je strogo obvezno. Kdor se ne prijavlja, naj se oglasi takoj v pisarni Rdečega križa na Gosposvetški cesti št. 2-II.

— **Promenadni koncert.** Turistični odbor za mesto Ljubljana priredi jutri v soboto ob pol 19. promenadni koncert v Zvezdi. Koncert bo izvajala godba Narodnega železničarskega glasbenega društva »Sloga« pod vodstvom kapelnika g. Herberta Svetela.

— **G. A. Kosoovo razstavo monumentalnih slik** si morete ogledati le še do vključno nedelje 23. t. m. Donos zadnjih treh dni je namenjen bolniškemu skladu Društva slovenskih likovnih umetnikov. Ker si marsikdo razstave še ni ogledal, pričakujemo torej tudi v teh dneh lep obisk.

— **Rektorat Glasbene akademije** ponovno opozarja prijatelje glasbenega narščaja na četrti skedno produkcijo, ki bo drevi ob 18. in 15. min. v veliki filharmonični dvorani. Na sporedu so skladbe za solopetje, klavir, violino, flavto in pozavno. Za prihodnji teden sta določeni zadnji dve produkciji. V torek 25. junija se bo izvajal Dvočakov oratorij »Stabat mater« za zbor, orkester in solo. V sredo 26. junija bo zadnja produkcija v tem šolskem letu. Na tej produkciji bodo nastopili izključno slusatelj glasbene akademije.

— **Nov grob.** Umrla je davi v Ljubljani ga. Franja Deisinger v 68. letu starosti. Pokopnica je bila nad vse skrbna mati, ki je živela samo svojih rodin. Pogreb bo jutri ob 15. izpred rdnaršnice zavetišča sv. Jožefa, Vidovska cesta 9, na pokopališču pri Sv. Križu. — Pokopnici blag spomin, žalujočim naše iskreno so-

— **Regulacija Malega grabna** bodo letošnje nadaljevali. Mali graben je doslej že reguliran za Gmajno ob Cesti dveh cesarjev, vendar samo v prvem predelu. Struga je delno pogobljena in uravnana, tako da so odpadle silne krivulje in kolena, kar kršna si je izjedla voda v davnih časih. Na vrsto pride sedaj regulacija drugega predela struga skoz Mestni log, kjer bo potrebna uravnati še daljši tok potoka. S časom bo Mali graben reguliran tudi na Viču in v toku od Kozarij proti Tržaški cesti.

— **Kopalci ob naših vodah.** Letošnje vreme najbolj nagaja kopalcem, ki doslej še niso prišli prav na svoje račun. Navzlic razmeroma hladnemu vremenu, dasi smo že pred kresom, pa najbolj navdušeni kopalci počnejo zamujati časa in hite k Savi skoraj sleherni dan. Cele gručice mladih kopalcev se zbira že več dni v Tomadovem, kjer se sončijo ob bregu in se zabavajo z raznimi športnimi igrami. Voda sicer še ne mlka, je pač premrzla, vendar si privošči najpogostejši že tudi skoke v globlji strugi. Prav mnogo kopalcev se zbira tudi na skalah in bregovih nad črnim mostom, medtem ko je znano štirinov kopalcišče letos iz gotovih razlogov opuščeno. Kar mrgoli pa kopalcev že sedaj ob bregovih Malega grabna v Mestnem logu in ob Gradaščici pod Bokalcem. Tam je voda toplejša in čofotanje po njej tudi že ob tem času prijetnejše. V Mestni log in pa Bokalce zahajajo največ stanovalci iz južnega dela mesta, kjer pridejo razen mladine in še majhnih otrok na račun tudi mamice, ki se sončijo na razgretem pesku pri ročnem delu.

— **Logarski izpiti za čuvanje nečravnih gozdov** bodo letos meseca oktobra. Prošnje za pristupitev k izpitu naj se vlože najkasneje do 12. julija pri pristojnem mestnem poglavarstvu ozir. sreskemu načelstvu. Vse podrobnosti so razvidne iz razglasa, ki je objavljen v prilogi k 47. kosi Službenega lista z dne 12. jun. t. l. v mestni občini ljubljanski pa tudi nabit na občinskih deskah.

— **Huda prometna nesreča.** Dopoldne so bili reševalci obveščeni o hudi prometni nesreči, ki se je pripetila na Tržaški cesti, blizu Dolgega mosta. Zrtev nesreče je postal blaginjski pomočnik TPD Josip Mačar, ki se je vozil z motornim kolesom proti Ljubljani. Nad Dolgim mostom mu je privozil nasproti tovorni avto, ki se mu je skušal Mačar na široki cesti umakniti in zdrkniti mimo. Nesreča je hotela, da je Mačar prav predno je privozil mimo avtomobila zavil bolj na desno in se z avtomobilom zadel v zadnji del tovornega avta. Mačar je zletel z motornega kolesa v loku na tla in obelžal na cesti s prebito glavo in zlomljeno nogo. Reševalci so ga prepeljali na kirurški oddelk bolnice, v zadevi nesreče pa je policija uvedla preiskavo.

— **Putnikova zleta v nedeljo.** Logarska dolina, Kurešček-Turjak. Prijave do sobote.

— **Regulira naj se takoj začetek Kolesijske ulice.**

— **Riharjeva ulica naj se podaljša do Kolesijske ulice.**

— **Zgradi naj se že začetki most ob Kopaljški ulici.**

— **Gostilniška zgradba ob kopaljški naj se odstrani čimprej, prostor za balinanje in drevo sredi ceste pa takoj.**

— **Zasuje naj se tankovski rov v Mencingerjevi ulici, katere celotna regulacija naj se čim bolj pospeši.**

— **Dobrihvala ulica naj se podaljša do mostu ob Kopaljški ulici.**

— **Zgradi naj se čimprej projektirano novo kopaljšče.**

— **Izpopolni naj se cestna kanalizacija našega okraja.**

Vabimo odgovorne, naj si ogledajo našo revščino in se na mestu prepričajo o naših upravičenih zahtevah.

— **Prizad je dobil monopol za uvoz riža iz Bolgarije.** Pred dnevi je bil sklenjen sporazum z Bolgarijo glede uvoza večje količine riža. Ta riž bo uvožen na podlagi kompenzacije, predvsem za našo galico. Naši pristojni faktori so sklenili, da prepušče izključno pravico uvoza riža iz Bolgarije Prizadu. Po nekaterih informacijah bo Prizad dobil tudi monopolno pravico za uvoz riža iz Italije.

— **Ukrepi proti tezaviranju denarja.** Na pristojnih mestih zdaj proučujejo predloge o ukrepih proti tezaviranju denarja. Ugotovljeno je, da je vzeto iz prometa okrog tretjina denarja. Ni še znano kakšni bodo ukrepi proti tezaviranju denarja, pač pa sporočajo na poučenih mestih, da bodo zelo strogi.

— **Kontrola uvoza in izvoza.** V ravnateljstvu za zunanjo trgovino je bila prva seja sveta za zunanjo trgovino. Na nji so sklenili, da bodo uvedli strogo kontrolo nad uvozom in izvozom. Seje sveta bodo po štirikrat na mesec.

— **Odhod naših delavcev v Nemčijo.** Iz Sombora poročajo, da je odpotovalo večje število kmetijskih delavcev iz Vrba, Crvenke in Dobrege polja na delo v Nemčijo. Ti delavci bodo zaposleni po večini ob nemškodanski meji.

— **Naši mornarji zahtevajo vojno nagrado.** V zvezi z razširjenjem vojne na Sredozemsko morje, kakor sploh glede na poostreitev vojne na morju so organizacije naših mornarjev zahtevale od Zveze lastnikov ladij, naj bi sklicali konferenco, na kateri bi razpravljali o uvedbi vojnih nagrad za mornarje, ki so zaposleni na ladjah naše trgovinske mornarice. Konferenca je bila sklicana po Stokovim zvezi mornarjev in drugih delojemalskih organizacijah. Začela se je danes v Splitu v Trgovski zbornici.

— **Split dobi novo letališče.** Na zadnji redni seji mestnega sveta v Splitu je bil soglasno sprejet nov regulacijski načrt, pa tudi uredba za izvedbo tega načrta. Po tem načrtu bo imel Split posej letališče na Splitškem polju. Sedanje letališče je v Sinju in je bolj oddaljeno, kakor bo novo.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, sicer nobenih bistvenih sprememb sedanjega vremena. Večera je nekoliko deževalo na Rabu. Najvišja temperatura je bila v Dubrovniku 27, v Splitu 26, v Zagrebu, Beogradu in Kumboru 25, v Sarajevu 24, v Ljubljani 23,4, na Visu 22, na Rabu 21, v Mariboru 20. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,8, temperatura je znašala 13,8.

Naše gledališče

OPERA
Začetek ob 20. uri

Petek, 21. junija: Carmen. Premierski abonma

Sobota, 22. junija: ob 15. uri: Prva javna pevška preizkušnja. Globoko znižane cene od 10 din navzdol. Ob 20. uri: Carmen. Red A

Nedelja, 23. junija: ob 10. uri: Druga pevška preizkušnja. Globoko znižane cene od 10 din navzdol. Ob 20. uri: Pevska tekma. (Razprodano)

Bizetova »Carmen« je najkrepkejša francoska odrska umetnina, polna živega realizma, življenjskega utrupa in temperamentne, blesteče glasbe. Dejanje je povzeto po znani P. Méricmejevi noveli in slika življenje med španskimi cigani, tihotapci in vojaki, sredi katerih se razvija svojevrsna ljubavna tragedija narednika Joseja in prelepe Carmen. Naslovno partijo poje v naši uprizoritvi Kogejeva, Joseja Franci, Escamilla Janko, a Micaelo Ribičeva. Sodelujejo še: Poljanarjeva, Poličeva, Lupša, M. Sancin, B. Sancin in Anžlovar. Režija je Debečeva, inscenacija Ing. Franzova, dirigirava pa dr. Švara. Za uprizoritev se je posrečilo upravi pridobiti tudi nove kostume.

Pevska tekma bo v nedeljo 23. t. m. ob 20. zvečer v operi. Na njej bodo nastopili izbrani najboljši pevci in pevke, ki jih bo izbrala komisija gledaliških strokovnjakov na treh pevskih preizkušnjah. Prvi dve bosta javni in pristopni občinstvu. Prva bo v soboto ob 15. popoldne, druga v nedeljo ob 10. dopoldne. Za pevski preizkusnji veljajo cene od 10 din navzdol. Vstopnice za pevsko tekmo v nedeljo zvečer so vse razprodane. Glasovanje občinstva za tri najboljše tekmovalce bo samo pri nedeljski večerni pevski tekmi. Tretja pevška preizkušnja je namenjena predvsem tekmovalcem, ki se ne morejo prej pripeljati v Ljubljano, in bo v nedeljo ob 16. K tej občinstvo ne bo imelo pristopa.

Tekmovalce za pevsko tekmo in pevsko preizkušnje opozarjamo, da se morajo zgledati v opernem gledališču eno uro pred začetkom preizkušnje, oziroma pevске tekme.

Kolezija kliče

Ljubljana, 20. junija.

Prejeli smo: Listi mnogo poročajo o raznih željah ljubljancov glede ureditve te ali one ulice, posipanja kake ceste ali lučice, pa tudi o večjih problemih, ki se ticejo vsega mesta ali pa posameznih okrajev. Iz te naše Kolezije ni nobenega glasu. Ali naj mar bo to znamenje, da je pri nas vse tako lepo urejeno, da nimamo nobene želje več? Žal da ni tako, nasprotno je! Pri nas so razmere take, da se po pravici lahko čutimo zapostavljene, zato je zadnji čas, da tudi mi povzdignemo svoj glas. Navedli bomo samo najnujnejše, predvsem cestnoprometne probleme.

Kolezija nima z mestom nikake prave zveze. Ves promet se mora razvijati po raznih uličnih ovinkih, ki tvorijo velik prometni nedostatek.

V Kolezijski ulici stoji na primer krasno zidano znamenje tako rekoč sredi ceste. Tu je oster cestni prelom, ki je popolnoma nepregleden in zelo nevaren. Enak primer je nekoliko dalje na ovinku ob nepregledni živi meji posestnika Vidmarja, kjer ti vedno preti nevarnost, da te podere kak kolesar.

O podaljšku Groharjeve ceste odnosno Riharjeve ulice se sploh nič več ne čuje, ker so na odočlnih mestih gotovo vsi pričrani, da ni mogoča lepša zveza s Kolezijo kakor skoz Riharjevo, Zeljarsko in Kopaljško ulico, kjer je treba trikrat zaviti okrog nepreglednih oglov, da se lahko razveseš ob pogledu na slavno mestno kolonijo. Čudimo se, zakaj za to zapuščeno kolonijo ni bilo in ni nikoli denarja, da bi jo ogradjili, še bolj čudno pa je to, da je ena ograja ob podobni koloniji za Bežigradom že segnila, da ima ograjo celo ona ob Vodovodni cesti, tedaj dokaj bolj izven mesta, kakor je kolezija.

Po tretji strani prideš v Kolezijo, ako greš preko mostu v Groharjevi ulici ter kreneš takoj na desno po nekaki grapi, ki se ji v modernem vojevanju pravi rov proti tankom. To je nad vse romantičen vhod v našo Mencingerjevo ulico, bodoči naš Lido ob Gradaščici. Ali bomo kdaj tako srečni, da bomo doživeli vstajenje Mencingerjeve ulice.

Ce ti je sreča mila, lahko prideš v naš konec tudi po podaljšku Dobrolove ulice in preko trhlene brvi, ki stoji v smeri Kopaljške ulice. Prav pri vili g. Finkgarja se neha vsako urejeno vozilce v smeri proti Koleziji in kopaljški. Nerazumljivo je, zakaj je občina že pred nekako desetimi leti napravila opornika za most v Kopaljški ulici. Kakor kaže, bodo oporniki in železo, ki gleda iz njih, prej propadli, preden bo dočakali nov most, ki bi zelo zboljšal sedanje res slabe prometne zveze.

Kakih 20 metrov od te lesene brvi je še en lesen most, ki neposredno spaja kopaljšče s tamkajšnjo gostilno. Kaj se v večernih urah uganja tam okoli razpadajočega kopaljšča, ne bomo razpravljali, čudimo se pa upravi kopaljšča, da ne zapre odprtga prostora pred blagajno, ki je varno zatočišče za vse mogoče, kar kdo hoče. Ko se tako znajdeš pred gostilno v Koleziji, ne veš ne kod nekam. Kajti slavna Mencingerjeva ulica pelje tako rekoč skoz prostor za balinanje. Za boljše varnost

— **Regulira naj se takoj začetek Kolesijske ulice.**

— **Riharjeva ulica naj se podaljša do Kolesijske ulice.**

— **Zgradi naj se že začetki most ob Kopaljški ulici.**

— **Gostilniška zgradba ob kopaljški naj se odstrani čimprej, prostor za balinanje in drevo sredi ceste pa takoj.**

— **Zasuje naj se tankovski rov v Mencingerjevi ulici, katere celotna regulacija naj se čim bolj pospeši.**

— **Dobrihvala ulica naj se podaljša do mostu ob Kopaljški ulici.**

— **Zgradi naj se čimprej projektirano novo kopaljšče.**

— **Izpopolni naj se cestna kanalizacija našega okraja.**

Vabimo odgovorne, naj si ogledajo našo revščino in se na mestu prepričajo o naših upravičenih zahtevah.

— **Prizad je dobil monopol za uvoz riža iz Bolgarije.** Pred dnevi je bil sklenjen sporazum z Bolgarijo glede uvoza večje količine riža. Ta riž bo uvožen na podlagi kompenzacije, predvsem za našo galico. Naši pristojni faktori so sklenili, da prepušče izključno pravico uvoza riža iz Bolgarije Prizadu. Po nekaterih informacijah bo Prizad dobil tudi monopolno pravico za uvoz riža iz Italije.

— **Ukrepi proti tezaviranju denarja.** Na pristojnih mestih zdaj proučujejo predloge o ukrepih proti tezaviranju denarja. Ugotovljeno je, da je vzeto iz prometa okrog tretjina denarja. Ni še znano kakšni bodo ukrepi proti tezaviranju denarja, pač pa sporočajo na poučenih mestih, da bodo zelo strogi.

— **Kontrola uvoza in izvoza.** V ravnateljstvu za zunanjo trgovino je bila prva seja sveta za zunanjo trgovino. Na nji so sklenili, da bodo uvedli strogo kontrolo nad uvozom in izvozom. Seje sveta bodo po štirikrat na mesec.

— **Odhod naših delavcev v Nemčijo.** Iz Sombora poročajo, da je odpotovalo večje število kmetijskih delavcev iz Vrba, Crvenke in Dobrege polja na delo v Nemčijo. Ti delavci bodo zaposleni po večini ob nemškodanski meji.

— **Naši mornarji zahtevajo vojno nagrado.** V zvezi z razširjenjem vojne na Sredozemsko morje, kakor sploh glede na poostreitev vojne na morju so organizacije naših mornarjev zahtevale od Zveze lastnikov ladij, naj bi sklicali konferenco, na kateri bi razpravljali o uvedbi vojnih nagrad za mornarje, ki so zaposleni na ladjah naše trgovinske mornarice. Konferenca je bila sklicana po Stokovim zvezi mornarjev in drugih delojemalskih organizacijah. Začela se je danes v Splitu v Trgovski zbornici.

— **Split dobi novo letališče.** Na zadnji redni seji mestnega sveta v Splitu je bil soglasno sprejet nov regulacijski načrt, pa tudi uredba za izvedbo tega načrta. Po tem načrtu bo imel Split posej letališče na Splitškem polju. Sedanje letališče je v Sinju in je bolj oddaljeno, kakor bo novo.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, sicer nobenih bistvenih sprememb sedanjega vremena. Večera je nekoliko deževalo na Rabu. Najvišja temperatura je bila v Dubrovniku 27, v Splitu 26, v Zagrebu, Beogradu in Kumboru 25, v Sarajevu 24, v Ljubljani 23,4, na Visu 22, na Rabu 21, v Mariboru 20. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,8, temperatura je znašala 13,8.

— **Prizad je dobil monopol za uvoz riža iz Bolgarije.** Pred dnevi je bil sklenjen sporazum z Bolgarijo glede uvoza večje količine riža. Ta riž bo uvožen na podlagi kompenzacije, predvsem za našo galico. Naši pristojni faktori so sklenili, da prepušče izključno pravico uvoza riža iz Bolgarije Prizadu. Po nekaterih informacijah bo Prizad dobil tudi monopolno pravico za uvoz riža iz Italije.

— **Ukrepi proti tezaviranju denarja.** Na pristojnih mestih zdaj proučujejo predloge o ukrepih proti tezaviranju denarja. Ugotovljeno je, da je vzeto iz prometa okrog tretjina denarja. Ni še znano kakšni bodo ukrepi proti tezaviranju denarja, pač pa sporočajo na poučenih mestih, da bodo zelo strogi.

— **Kontrola uvoza in izvoza.** V ravnateljstvu za zunanjo trgovino je bila prva seja sveta za zunanjo trgovino. Na nji so sklenili, da bodo uvedli strogo kontrolo nad uvozom in izvozom. Seje sveta bodo po štirikrat na mesec.

— **Odhod naših delavcev v Nemčijo.** Iz Sombora poročajo, da je odpotovalo večje število kmetijskih delavcev iz Vrba, Crvenke in Dobrege polja na delo v Nemčijo. Ti delavci bodo zaposleni po večini ob nemškodanski meji.

— **Naši mornarji zahtevajo vojno nagrado.** V zvezi z razširjenjem vojne na Sredozemsko morje, kakor sploh glede na poostreitev vojne na morju so organizacije naših mornarjev zahtevale od Zveze lastnikov ladij, naj bi sklicali konferenco, na kateri bi razpravljali o uvedbi vojnih nagrad za mornarje, ki so zaposleni na ladjah naše trgovinske mornarice. Konferenca je bila sklicana po Stokovim zvezi mornarjev in drugih delojemalskih organizacijah. Začela se je danes v Splitu v Trgovski zbornici.

— **Split dobi novo letališče.** Na zadnji redni seji mestnega sveta v Splitu je bil soglasno sprejet nov regulacijski načrt, pa tudi uredba za izvedbo tega načrta. Po tem načrtu bo imel Split posej letališče na Splitškem polju. Sedanje letališče je v Sinju in je bolj oddaljeno, kakor bo novo.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, sicer nobenih bistvenih sprememb sedanjega vremena. Večera je nekoliko deževalo na Rabu. Najvišja temperatura je bila v Dubrovniku 27, v Splitu 26, v Zagrebu, Beogradu in Kumboru 25, v Sarajevu 24, v Ljubljani 23,4, na Visu 22, na Rabu 21, v Mariboru 20. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,8, temperatura je znašala 13,8.

prometa v tej ulici pa stoji sredi ceste krasno drevo tako, da tu res ni treba prometnega straznika. Človek, ki pride prvič v naš kraj, se vprašuje, ali je kaj takega sploh mogoče, ko mu poveš, da je to prostor za balinanje in omenjeno drevo last mestne občine.

Med Gradaščico in sedanjim drevesnim prometnim straznikom je stala velika lesena lopa, ki jo je športni klub »Jadranc« prestavil na svoje igrišče za kopaljščem. Zato pa je mestna uprava menda dovolila postaviti novo barako zadaj za hišo, kjer se sedaj pečejo čevapčiči in podobna roba. Da je baraka bolj vidna in vpijoča, so jo prelepili z vsemi mogočimi lepaki. Po našem mnenju bi gostilna pač lahko odpadla, tem bolj, ker je zgradba last mestne občine. Če se hoče resno pristopiti k ureditvi Mencingerjeve ulice, je treba, da se ta zgradba čimprej odstrani. Dobro razumemo, da zahteva regulacija te ulice v nameravanim obsegu precej denarja, toda, če bo šlo urejanje v dosedanjem tempu naprej, potem gotovo ne bo končano v tem tisočletju. Če bi seveda hoteli opisati vse, kar nas tare, bi zmanjkalo prostora. Zato ponavljamo naše najnujnejše želje in zahteve:

— **Regulira naj se takoj začetek Kolesijske ulice.**

— **Riharjeva ulica naj se podaljša do Kolesijske ulice.**

— **Zgradi naj se že začetki most ob Kopaljški ulici.**

— **Gostilniška zgradba ob kopaljški naj se odstrani čimprej, prostor za balinanje in drevo sredi ceste pa takoj.**

— **Zasuje naj se tankovski rov v Mencingerjevi ulici, katere celotna regulacija naj se čim bolj pospeši.**

— **Dobrihvala ulica naj se podaljša do mostu ob Kopaljški ulici.**

— **Zgradi naj se čimprej projektirano novo kopaljšče.**

— **Izpopolni naj se cestna kanalizacija našega okraja.**

Vabimo odgovorne, naj si ogledajo našo revščino in se na mestu prepričajo o naših upravičenih zahtevah.

— **Prizad je dobil monopol za uvoz riža iz Bolgarije.** Pred dnevi je bil sklenjen sporazum z Bolgarijo glede uvoza večje količine riža. Ta riž bo uvožen na podlagi kompenzacije, predvsem za našo galico. Naši pristojni faktori so sklenili, da prepušče izključno pravico uvoza riža iz Bolgarije Prizadu. Po nekaterih informacijah bo Prizad dobil tudi monopolno pravico za uvoz riža iz Italije.

— **Ukrepi proti tezaviranju denarja.** Na pristojnih mestih zdaj proučujejo predloge o ukrepih proti tezaviranju denarja. Ugotovljeno je, da je vzeto iz prometa okrog tretjina denarja. Ni še znano kakšni bodo ukrepi proti tezaviranju denarja, pač pa sporočajo na poučenih mestih, da bodo zelo strogi.

— **Kontrola uvoza in izvoza.** V ravnateljstvu za zunanjo trgovino je bila prva seja sveta za zunanjo trgovino. Na nji so sklenili, da bodo uvedli strogo kontrolo nad uvozom in izvozom. Seje sveta bodo po štirikrat na mesec.

— **Odhod naših delavcev v Nemčijo.** Iz Sombora poročajo, da je odpotovalo večje število kmetijskih delavcev iz Vrba, Crvenke in Dobrege polja na delo v Nemčijo. Ti delavci bodo zaposleni po večini ob nemškodanski meji.

— **Naši mornarji zahtevajo vojno nagrado.** V zvezi z razširjenjem vojne na Sredozemsko morje, kakor sploh glede na poostreitev vojne na morju so organizacije naših mornarjev zahtevale od Zveze lastnikov ladij, naj bi sklicali konferenco, na kateri bi razpravljali o uvedbi vojnih nagrad za mornarje, ki so zaposleni na ladjah naše trgovinske mornarice. Konferenca je bila sklicana po Stokovim zvezi mornarjev in drugih delojemalskih organizacijah. Začela se je danes v Splitu v Trgovski zbornici.

— **Split dobi novo letališče.** Na zadnji redni seji mestnega sveta v Splitu je bil soglasno sprejet nov regulacijski načrt, pa tudi uredba za izvedbo tega načrta. Po tem načrtu bo imel Split posej letališče na Splitškem polju. Sedanje letališče je v Sinju in je bolj oddaljeno, kakor bo novo.

— **Vreme**

Naraščajoča draginja na trboveljskem trgu - Težaven položaj javnih nameščencev in malih ljudi

Trbovlje, 20. junija. Sobotni tržni dan je bil kljub naraščajočim cenam zelo dobro obiskan. Že v prvih jutrnjih urah je bilo razprodano skoraj vse blago. Savinjski in dolenski prodajalci že poznajo Trbovlje kot hvalen trg, kjer gre vse blago hitro in za dobro ceno v denar. Pridni kupci so bile, kakor vedno na plačilne dni rudarske gospodinjice. Izplačilo delavskih mezd je bilo vsled polnega rudniškega obrata prav zadovoljivo ter se je dober rudarski zaslužek poznal razen na tržnici tudi pri trgovcih, obrtnikih in gostilnah. Naš trg po svojih cenah zvesto sledi najdražjim mestnim trgovcem. Poleg splošne draginje so temu mnogo krivi prav plačilni dnevi, ko rudarske žene lahkomišeno preplačujejo ter s tem nehoti pripomorejo k dvigovanju tržnih cen. Trg je bil v soboto dobro založen zlasti z novo povrtinico. Grah je bil po 3 din kg, mlada cvetca 3 din glava, novo zelje 3 do 10 din kg, nov krompir še vedno po 6 din kilogram, kumare 11 do 12 din kg. Mnogo domačih dolenskih češenj 6 do 10 din kilogram so razprodali prav brzo, manj je bilo lepih bosanskih hrustavk po 12 do 14 din kg ter so jih pokupili za vkuhanje. Jajca so že zopet dražja ter so po 1 din (lansko leto ta čas 15 do 18 za 10 din). Rekorčno draža je pri nas perutina. Kokoši so že po 35 do 50 din, drobni piščanci par 30 do 40 din, vendar je pa tudi to šlo vse v denar. Mladi prašički so pri nas že od nekdanj blago, ki ga iščejo zlasti rudarji. Tokrat so jih prodajali po izredno visokih cenah, osem tednov stare odojke kar po 200 din, malo večje pa po 300 do 500 din. Mesarji se držijo točno maksimalnih cen, ki jih je določila banska uprava. Goveje meso I. je 14 do 16 din, svinjsko 16 do 18 s kstjo, 24 din brez kosti, enako teletina. Pljučna pečenka je poskočila na 18 do 20 din kg. Prav tako je drobovina dosti dražja kakor prej. V splošnem se je meso podražilo za 30 do 100 odstotkov napram cenam v lanskem letu. Brezmesni sicer pa naši rudarji jedo največ mesa le ob praznikih in nedeljah. Me-

narji imajo pri nas vedno večje težkobe z nabavo glavne živine, po katero se vozijo sedaj že v odkaljane hrvatske kraje in še tam nimajo vedno sreče. Vedno večji nabavni stroški dajo slutiti, da bomo v kratkem morali plačevati še višje cene zlasti za goveje meso. Slično je s porastkom cen manufakturnega in specerijskega blaga, posebnoma masti, moke in olja, ki se zadnji čas prodaja že racionirano. V splošnem lahko trdimo, da velika draginja v našem industrijskem okolišju pridno konkurira z najdražjimi mesti ter ji z redkimi izjemami niče, zlasti za slabo plačani državni nameščencev ni več kos. Lokalni činitelji niso storili doslej ničesar za omiljenje draginje in je podoba, da smo kljub protidraginjskim odborom, ponovnim predlogom in opozorilom trboveljski potrošači predani na milost in nemilost vsakemu draginjskemu valu pa naj ima lokalne ali splošne vzroke. Dokaz tukajšnje velike draginje je ponovno povisjanje delavskih mezd in plač rudniških nameščencev. Če danes primerjamo v Trbovljah plače državnih nameščencev z mezdami navadnih rudarjev ter njihove obveznosti in izdatke, bi se morali čuditi, v kako skromnih, skoro siromašnih okoliščinah mora državni uradnik izvrševati odgovorno prosvetno, kulturno in naravno-obrambno delo, ki prav v industrijskem okolišju zahteva posebnih naporov. In vendar odgovarjajo delavske mezdje pri skoposti kapitalističnih odmer le najemu ekstenzemu minimumu. Zaradi industrijske konjunktore navidezno cvetoča blaginja Trbovelj naj bi se ne motrila le z vidika vsestranskega gospodarstva izkoriščevanja, temveč tudi nujne potrebe, da se kakorkoli zaščiti tudi izčrpani državni nameščenci in mali človek, ki mu v tej draginji že skoro ni več obstoja. Naša zahteva, da se nujno izvede akcija za prevedbo Trbovelj v drugi draginjski razred se zdi že skoro stereotipna, pa vendar glede na dane gospodarske prilike gmotno šibkih stojev neobhodno potrebna. O njej naj resno razmišljajo oni, ki so odgovorni za dobro in zlo tukajšnje-ga prebivalstva!

Občni zbor d. d. pivovarne Union

Delniška družba pivovarne Union v Ljubljani je imela svoj občni zbor za leto 1939. Kakor je razvidno iz poslovnega poročila, je prodaja piva še vedno za več kot polovico manjša v primeri s prodajo v prejšnjih normalnih letih ko pivo še ni bilo tako močno obremenjeno s trošarjami in drugimi dajatvami. Kako visoka so ta bremena vidimo iz zaključnih računov, ki kažejo, da je družba v preteklem poslovnem letu plačala samo na trošarjahn in davkih preko 17 milijonov dinarjev. Zanimivo je, da je bila vsota trošarin in davkov v prejšnjih normalnih letih, ko je prodaja dosegla več kakor dvojnovo višino, manjša kakor v preteklem letu. Pivo je torej sedaj še enkrat tako visoko obdavčeno kakor prej in je potem razumljiva razmeroma visoka prodajna cena piva. Prodaja piva se je nasproti letu 1938 navzlic temu nekoliko zvišala. V preteklem letu je bilo prodano 48.186 hl piva nasproti 40.971 hl v letu 1938. Zvišanje konzuma piva je pripisati tudi okolnosti, da stremi pivovarna Union vedno za tem,

izboljšati kakovost piva in je unionsko pivo res prvovrstno in ga vsakdo rad pije. Tudi okolnost, da pivovarna Union stori vse, da svoje odjemalce postreže dobro in točno, je gotovo mnogo pripomogla k zvišanju prodaji. Iz številnih zaključnih računov je v ostalem razvidno, da pivovarna Union ni samo dobro fundirana, temveč se kaže pri tem podjetju tudi drugače najboljšo gospodarstvo. Čisti dobiček se je zaradi

večje prodaje piva nasproti lanskem letu nekoliko zvišal. V letu 1939 je bil dosežen dobiček din 1.782.222,05 nasproti din 1.502.797,22 v letu 1938. Občni zbor je sklenil izplačati dividendo din 6.— za delnico (nasproti din 5.— v lanskem letu), ki se izplačuje začeti s 24. junijem t. l. — Pripomniti je, da podjetje še ni moglo doseči dividende prejšnjih normalnih let, ki je znašala običajno din 10.— za delnico.

K važnim izpremembam v ameriški vladi

Novi vojni minister Henry Lewis Stimson (glej poročilo na 1. strani)

Poljenje nemškega lovskega letala »Messerschmitt« pred poletom z municijo

Nemški oddelek z avtomatskim orožjem na zapadni fronti

Iz Kranja
Zadnji dan slikarske razstave prof. Tineta Gorjupa v telovadnici kranjske gimnazije bo v nedeljo. Ne zamudite prilike in si oglejte zanimivo razstavo ter podprite obemem plemenita stremiljenja domačega umetnika.

Iz Radovljice
Enodnevni tujskoprometni tečaj. Na predlog Tujskoprometne zveze v Ljubljani priredi banska uprava 24. t. m. enodnevni tujskoprometni tečaj v Radovljici. Na tečaju bodo predavanja o turizmu in gostinstvu, o gostinstvenem kletarstvu, o delu in pomenu turističnih organizacij in potniških pisarn, o ureditvi gostišča, vrta in parka ter o serviranju. Poleg tega bo predvajanih nekaj kulturnih filmov. Potrebne priprave za tečaj je izvršilo Tujskoprometno društvo v Radovljici. Tečaj bo v prostorih »Mestnega doma« od 8. do 19. Vabijo se vsi tujskoprometni zanimanci iz Radovljice in okolice, naj se tečaja udeležijo v svojem lastnem interesu.

Z Jesenic
Smrtna nesreča pri delu. V sredo zjutraj se je v tovarni KID smrtno ponesrečil 30-letni tovarniški delavec Janez Toman iz Kamne gorice. Pri delu mu je padel na glavo približno 15 kg težak kos rude, da se je nezavestno zgrudil na tla. Dobil je prelom možganske baze. Ponesrečenca so takoj nudili zdravniško pomoč, nakar so ga prepeljali v bolnico bratovske skladnice. Zdravniki so storili vse, da bi sim-

patičnemu delavcu rešili življenje, bilo pa je žal vse zaman. Toman je po 24-urnem trpljenju izdihnil, ne da bi se prej zavedel. Bodi mu ohranjen lep spomin!
— S pesnijo med brate Srbe in Hrvate. Skupina jeseniških kovinarjev-pevcev se pripravlja za pot na Oplenac. Jeseniški in javniški pevci bodo nastopili tudi pri otvoritvi beograjskega velesojma in sicer pred razstavnim paviljonom KID. Zapeli bodo tudi pred grobom Neznanege junaka na Avall. Pevec iz Jesenic in Javnika so pri svojih pevskih nastopih na Jesenicah dosegli prodoren uspeh. Kakor naši tolvadci, lahkoletli, smučarji in jadralci — v svojih strokah — so tudi naši pevci dosegli presenetljivo višino pevskve umetnosti pri prednašanju naših lepo zvenceh narodnih pesni. Ponosni smo na naše vrle pevce, ki bodo nastopili v naši državni prestolnici in v junaški Šumadiji.

Sprevodnik v zadregi
V New Yorku je nedavno stopila v tramvaj postavna dama v spremstvu trinajst otrok. Ko je k nji pristopil sprevodnik, je zahtevala samo en listek. Sprevodnik je na odklonil prevoz cele trume otrok na edini listek, nakar mu je dama mirno pomolila pred nos listine ter dokazala, da je mati vseh trinajstih otrok ter da še ni noben šest let star. Rodila je namreč trikrat trojčke in dvakrat dvojčke.

Postani in ostani član vodnikove družbe!

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklid, izjave beseda din 1.— davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par davek posebej, Najmanjši znesek 8.— din

TRAJNO ONDULACIJO
s 6-mesečno garancijo, v modernih frizurah, Vam napravi s najnovejšim aparatom. Cene nizke. — »Salon Merlak«. Sv. Petra c. 76. 1373

Oglašuj male oglase v Slovenski Narod ker so najcenejši!

GOSTILNA MARTINO tel. 41-88

Privočite si lep sprehod v Zg. Šiško! Manjšim družbam nudimo prijazne sobice, za tople popoldnevne in večere pa lep vrt! Vsako nedeljo igra v dvorani prvovrsten jazz! — Zadovoljni boste z našo dobro kapljico in ceneno kuhinjo! Specialitete: piška v papirki, pečeni purani itd. Vedno sveže pivo! 1549

ZNACAJ IN USODO
Vam povem, ako pošljete lastnorčno spisane rojstne podatke in 6 din v znamkah za odgovor. — Franja Polanec-Logarjeva, Medno 44, p. št. Vid nad Ljubljano. 1565

KITŠEJE
ENO VECJARNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

PRODAM
beseda 50 par davek posebej, Najmanjši znesek 8.— din

OREHOVA JEDRCA
sortiran svetlo, med in melico dobite najceneje v MEDARNI Ljubljana Zidovska ul. 6 18/1

»ZEISS IKON«
1 : 4,5 na plošče in film 6 x 9, dvojni izteg in Compur, poceni prodam. Kastelic, Tržaška 48.

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

PEKOVSKEGA POMOČNIKA sprejemem takoj. — Matija Zupančič, Dol. Logatec. 1558

CEVLJARSKEGA POMOČNIKA za splošna dela sprejme takoj Kmet Ivan, čevljar, Brezno, p. Laško. 1559

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

STARINSKE PREDMETE vsakovrstne, preproge, pohištvo, porcelan, slike in umetniške slike kupujem in prodajam. Demšar, Ljubljana, Kolodvorska ul. 30. 31. L.

Najboljši vodnik po radijskem svetu je „NAŠ VAL“

sporedi evropskih postaj na vseh valovih, strokovni članki, roman, novela, novice s radijskega in televizijskega sveta, filmski pregled, nagradni natečaj, smešnice.

Izhaja vsak petek in je tudi lepo ilustriran! UPRAVA: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. SAMO NEKOLIKO PAR VEČ in Vaše zdravje je sigurno zavarovano

MORSKE RIBE

danes v veliki izbiri, pripravljene na poljuben način, kakor tudi polenovka. — Kuhinja je vedno dobro založena s toplimi jedili: vsak dan ocvrti piščanci, ražnjiči, čevapčiči. — Odlična dalmatinska in domača vina, Unionsko in Laško pivo v vrčkih se toči v lepo urejenem vrtu.

GOSTILNA »PRI KMETU« Gosposvetska cesta 8 Joško in Majda Zupančič

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

F

Dotrpela je v 68. letu starosti naša ljuba mama in stara mamica, gospa

Franja Deisinger

dne 21. t. m. po dolgi bolezni, previdna s tolažili svete vere.

Na zadnji poti jo sprejmo v soboto, dne 22. junija 1940 ob 3. uri popoldne izpred mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa — Vidovdanska cesta 9, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 21. junija 1940.

MILAN in MALCI, BORCEK — vnuček.

Daniel Lesueur

120

Krinka ljubezni

Roman

Na dolgo in široko je pojasnjeval markizu, da ne more prevzeti te vloge. Markiz ga je najprej presenečeno poslušal, potem je pa spoznal, kam meri.

— Uslugo, ki mi jo boste storili, bom znal dobro oceniti. Nikar se ne bojte, da imate pred seboj ne-hvalnega moža. Povejte mi torej, kako bi mogel ...

— Nobenega denarja. Ne sprejemam ga, — je izjavil vodja »skrajne sredine« s plemenito kretnjo.

— Saj ne govorim o vas. Ali bi mi sploh moglo priti na misel, ponuditi vam denar? ... Toda vaš list? Vaša skupina ima svoje glasilo. Mar ne?

— Da, »Parlamentarno ravnotežje«.

— Ali krije svoje stroške?

— Ah ...

— Kaj, če bi ga spravili v ravnotežje? — se je ponudil Valcor. Nasmehnil se je. Morda svoji besedni igri, morda ... čemu drugemu.

— Če že tako trdovratno vztrajate pri tem, pa

naj bo ... Tu se ne morem upirati, saj gre za korist naše ideje.

Pavert je izgovoril to besedo s sijajnim prizvokom. Markiz ni niti trenil z očesom. Iz žepa je potegnil čekovno knjižico, vzal pero z mize in se obrnil na poslanca, ki je zdaj brskal po svojih papirjih.

— Šestdeset tisoč? ... Osemdeset tisoč?

— Sto, — je odgovoril poslanec odločno.

Renaud je podpisal, odrgal ček iz knjižice in ga potisnil pod bronasti tintnik. Poslanec je tako obogatel za sto tisoč frankov.

Kaj pomeni to za tega fanta z Absolonovo glavo? — se se vprašal. Ženske? Bank pri Bacara? ... Ali pa modre kupone rent?

Komaj mu je še stisnil roko, potem pa ni več mislil na to. Odšel je po stopnicah dol, se ozrl na daleč previdno po ulici ter odšel naglih korakov. Ni se hotel pripeljati v svojem avtomobilu, niti pustiti služinčadi čakati pred poslančev hišo.

Poslanec je potegnil ta čas ček izpod bronastega tintnika in se mračno ozrl nanj.

— Donosilcu, — je čital ... Toda on je gotovo zapisal moje ime na odrezek, ta prebrisani dečko, in potem ...? To bi mi utegnilo delati ovire, če bi postal minister. Zahtevati bi bil marto dvesto tisoč.

Obžalovanje je zastropnjalo Pavertovo zadovoljstvo. Bogataš bi ne bil barantal. Čemu bi se prav za prav sramoval?

Gromska strela! — je kriknil poslanec in udaril s pestjo po mizi. Kje bi pa mogel človek misliti, da ima v rokah tako učinkovito orožje!

Priznam, da nisem vedel, kako bi začel. Stopiti na tribuno s tako velikim presenečenjem! Marsikateri član desnice bi bil izpolnil to poslanstvo brezplačno.

In res je bilo tako. Toda Renaudu je bilo mnogo lažje na Pavertu in on sam si je čestital k temu uspehu. Potreben je bil gledališki mojster tega kova, da bi zastri nepričakovano presenečenje z vsem močnim leskom, in da bi bil odmev čim bučnejši.

V parlamentarnih kuloarjih so poslančevi tovariši brez ovinkov govorili med seboj:

— Ta ima pa dobro namazan jezik ...

In vprav zaradi te lastnosti ga je bil Valcor izbral. Denar se mu je izplačal.

Tega važnega sestanka ni nikoli pozabil. Prejšnji dan so vsi večerni in tudi jutranji listi priobčili izjavo izvedencev, ki so bili proglasili sloveče pismo za avtentično.

Bourbonska palača je bila podobna z množico ljudi okrog svojih ozkih vrat mravljišču, kjer pritiskajo mravlje na vse vanj vodeče luknjice. V palači so bile tribune nabito polne. Vsi poslanci so bili na svojih mestih. Usmrčen naj bi bil sloveči markiz, legendarni mož, pustolovec iz visokih krogov. Njegov padec pa nikakor ni mogel zmanjšati razburljivih čarov njegove skrivnostne pustolovščine. Nasprotno, če ni bil zakoniti dedič starega in slavnega imena, kdo je bil torej? Tu se je roman močno zavozljal. Stave, sklenjene kakor v feljtonu s senzacionalnimi reklamami, obetajočimi v ogromnih in razburljivih napisih nagrado tistemu, ki bi uganil tajno junakov romana in preokretov, s ka-

terimi se vse pojasni. Razprava o izvolitvi se je pričela z medsebojnim obstreljevanjem.

Častivredni sinovi levice so poskušali dokazati, da je bilo zlato tega izredno bogatega moža njegov prvi volilni činitelj.

Desničarski poslanci so opisovali markiza kot previdnost vsega njegovega kraja in vpraševali so se, da-li more tako obilna dobrodelnost v delovni in siromašni deželi oropati človeka dostojanstva, da-li ga more zadržati, da bi zastopal interese tistih, ki mu srce resnično bije za nje.

Eni so govorili o zaslepljenosti, o koaliciji fajmoštrov, citirali so nekoga vaškega duhovnika, ki je v pridigi posredno pozval svoje verne ovčice, naj glasujejo za markiza.

V njem so poveljevali tradicije, zapuščino slavne preteklosti, zaščitno vlogo starih rodov.

Toda neki vodni poslanec se je na dolgo in široko razgovoril o jedru tega vprašanja, o pereči strani diskusije.

— Gospoda, ne da bi hotel prejudicirati odločitve, ko bo padla na drugem mestu, — je vzkliknil s hlinjeno hladnokrvnostjo, — moram omeniti, da se nam obeta obvestilo, po katerem bi ne mogli brez vznemirjenja in nezaupanja sprejeti moža, ki bi rad sedel med nami. Ni naša stvar, obravnavati lastnosti tega moža. Trenutno spada ta zadeva pred civilno sodišče. Lahko samo želimo, da bi v bodoče ne spadal ta tudi pred paroto. Toda že sama ta možnost ...